

## Alex Grafix Galleria

*Aitoa taidetta kotiin  
Kirjoja moneen makuun  
Mariankatu 15, Lahti*

## JANNE VALKEENIEMI

Suuri suomalainen menestysromaani  
Kuukaudeksi luettavaa 35 eurolla  
Netissä sujuvasti saatavilla  
<https://www.jannevalkeeniemi.fi/tilaukset>



# SYNAPTORI



## Täyttä tavaraa, vaikka ei oikein mitään

Synaptoreissa toistuvat muuttamat teemat, joista yksi vakituinen on lääkehoito. Tässä numerossa kuvaillaan maailman eniten käytettyä lääkettä.

Sen vaikutusten biokeemiallisia ja hormonaalisia yksityiskohtia ei lehdesämme yritetä selittää. Kaikkea ei edes tiedetä, vaikka tätä lääkettä on tutkittu tuhansien tiedehenkilöiden voimin. Tarkoilla tutkimusmenetelmillä on saatu esille paljon todellisia vaikutuksia elimistössä.

Missään tapauksessa pötyhöpöä ei ole lääke, josta nyt kerrotaan. Tieteellisissä tutkimuksissa kyseinen lääke on ehdottoman tärkeä. Sen rooli yhdistyy tieteen suurimpaan tehtävään, pyrkimykseen totuuteen.

### Satoja vaikutuksia

On olemassa tämä yksi lääke, joka jonkin verran auttaa **kaikissa vaivoissa**.

Muun muassa, **se** alentaa kohonnutta verenpainetta ja pienentää veren sokeripitoisuutta ja kolesterolia.

**Se** helpottaa moninaisissa kiputiloissa.

**Siitä** on tehty tieteellisiä tutkimuksia suurilla potilasjoukoilla enemmän kuin mistään muusta lääkkeestä.

**Se** rauhoittaa, ja **se** virkistää. **Se** toimii unilääkkeenä ja lievittää ahdistusta.

Masennuslääketutkimuksessa 65% potilaista sai apua



"Plasebo, lumelääke, se panee miettimään."  
Aleksi Joensuun kipsipatsas vuodelta 1988.

tutkittavasta lääkkeestä, ja 55% hyötyi tästä vertailuvalmisteesta. Joidenkin tutkimuspotilaiden saama hyöty uudesta, tutkittavasta lääkkeestä oli mitätön.

### Mitä se ei ole

Se ei ole mancusetra-kasvin siitepölyä Sumatralta. Se ei ole kiltoyrtti, jota mongolit käyttivät kuumetaudeissa. Ei se ole sinkki eikä HubihimonG-vitamiini. Meriviliblasteria se ei ole, eikä kuuluisaa Sing-Sing-juurta.

Eikö se ole mikään? Onko

se edes olemassa? Ei ole, ja kyllä vaan.

Tämä ihmeellinen lääke, joka on niin tehokas ja ei ole mitään, on **lumelääke, nimeltään plasebo**.

Lääkehoitojen vaikutuksia ei voi ymmärtää, jos ei tunne plaseboa. Täysin mahdotonta on tietää, mihin niin sanotut vaihtoehtohoidot perustuvat, jos ei tunne plasebon voimaa.

Miksi muita lääkkeitä olenkaan käytetään, kun on olemassa tämä fantastinen plasebo?

### Synaptori nro 3/2020 sisältö

#### Pääkirjoitus

Synaptorin  
lemmikit,  
tiede ja tosiasiat  
sivu 2

Syyt ja seuraukset  
sekaisin  
sivu 3

Plasebo parantaa  
sivu 4

VR connecting  
people  
Mummon matka  
3 osa  
sivu 5

VR connecting  
people  
sivu 6

Urheilun  
pötyhöpö  
sivu 7

Suurteoksen  
painos myydään  
loppuun  
sivu 8

### Synaptorin toimitus

[jyrki.joensuu@synaptori.fi](mailto:jyrki.joensuu@synaptori.fi)

## Pääkirjoitus

# Synaptorin lemmikit, tiede ja tosiasiat



Jyrki Joensuu, päätoimittaja.  
jyrki.joensuu@synaptori.fi

Huomaan usein sanovani, että **tieteellisten tutkimusten mukaan** asia on näin. Miksi en sano, ihmisten omien havaintojen mukaan...

**Ihmisten tekemät havainnot ja päätelmät ovat usein oikeita, mutta myös väriä.**

Maailmassa, Suomi mukaan lukien, huuhaata riittää. Suureksi osaksi se on harmitonta. Tunnetusti jokaisella on oikeus tulla autuaaksi omalla uskollaan.

Synaptori on kuitenkin mahdollisimman tarkasti tieteellisiin tutkimuksiin pitäytyvä julkaisu. Pötyhöpö-sarja on tarkoitettu havahduttamaan huomaamaan huuhaan, kun sitä jossain muualla näkee.

Lätäkön tarkastelussa leikittelen virheellisillä päätelmillä. Toivottavasti havainnollistaminen ei sekoita.

### Miksi lätäkkö ei jäänyt?

Syysaamuna ihminen astuu ovesta ulos ja huomaa kadulla lätäkön peittyneen riitteeseen. Hän päätelee, että ulkolämpötila on laskenut yöllä alle 0 asteeseen. Hän olettaa, että pakkaneen jäädytti lätäkön. Todellisuus voi olla toisenlainen.

Kuvitellaan, että ulkoilija huomaa ulos tullessaan, että kylmältä tuntuu. Hän astuu lätäköön, joka kumma kyllä, ei ole jäänyt. Litsis, vesi roiskahtaa astuessa.

Kävelijä päätelee, että ei ole pakkasta. Se on virhepäätelmä. Ulkolämpötila on -5 astetta. Viereisestä autosta oli valunut lätäköön pakkasnestettä, joka esti jäätyminen. Onko totta? Ei. Totuus on se, että lätäkön alla maan sisällä menee lämminvesiputki.

### Lämpömittari rikki?

Kun kuvittelussa päästiin vauhtiin, jatketaan oudompien, virheellisten, mahdollisten havaintojen parissa.

Ulkoilija katsoo kotona ulkolämpömittarista, että siellä on +7 astetta. Hän astuu kadulle ja huomaa, että rotvallin vieressä näkyy jäänyt lätäkkö.

Hän päätelee, että lämpömittari näytti pieleen, ja hän oma tuntemuksensa lämpötilasta oli liian optimistinen. Täytyy olla pakkasta, koska kerran lätäkkö on jäässä. Jos jokin tässä maailmassa on totta, niin totta on ainakin se minkä omin silmin näkee? Ei ole.

Kadulle oli tipahtanut iso pala kirkasta pleksiä, ja siinä vaakasuorassa lojuessaan se kiilteli kuin jää. Kaikki ei ole sitä miltä näyttää.

### Jyrki Joensuu

*Yleislääketieteen ja psykiatrian erikoislääkäri*  
Synaptorin päätoimittaja  
Mariankatu 15, 15110 Lahti  
jyrki.joensuu@synaptori.fi



Jokainen tietää, että jos talvella menee järveen uimaan, on pakko tehdä ensin lumityöt. Siitä on tehty havaintoja riittämiin. Aleksis Joensuun akvarelli.

## Palautetta ja ehdotuksia

Otamme mieluummin vastaan ehdotuksia kiinnostavista aiheista. Kestämme myös kritiikkiä, joka on aina tervetullutta, sillä se parhaiten auttaa **tekemään entistä parempia lehtiä.**

Emme julkaise viestien lähettäjän tietoja, paitsi jos hän erityisesti sitä haluaa.

Synaptorin sähköpostiosoite löytyy lehdestä ja kerrataan tässä:  
jyrki.joensuu@synaptori.fi

## Arkisto on kirjasto

**Synaptorin kaikissa numeroissa on juttuja, jotka ovat aina ajankohtaisia,** esimerkiksi Vaaran paikka-sarja, tai Yhden Euron kokki, tai Huolettomuusohjeet.

Päijät-Median etusivulta löytyy **arkisto**, ja sieltä klikkaamalla aikaisemmat Synaptorin numerot.

Lehden sivukoko on tarkoituksella A4. Kiinnostavan tekstin tulostaminen sopiviin tarkoituksiin onnistuu kätevästi.



On pätevästi pääteltävissä, että kuvassa on kesä. Talvella laiva olisi jäänmurtaja. Aleksis Joensuun akvarelli.



# Syyt ja seuraukset sekaisin

Tieteessä ei pidetä asioita toisina uskomusten perusteella. Ei uskota sitä miltä tuntuu, miltä vaikuttaa ja miltä näyttää. Asiat tutkitaan.

Virhepäätelmiä tehdään usein syy-seuraus-suhteissa. Myös tieteessä! Asiat esiintyvät samanaikaisesti tai peräkkäin, mutta ne eivät liity toisiinsa.

## Kolme tapausta

**Esimerkki 1.** Ihminen sai influenssa-rokotuksen. Hän sairastuu flunssaan ja päättää: a) Influenssarokotus aiheutti taudin, b) influenssarokotus on hyödytön. Minähän sairastuin. Syysuhteen virhe.

**Esimerkki 2.** Sateenvarjo suojaa ulkomaailman haitalta. Totta? Okei. Henkilö suojautuu ulkomaailman haitalta, pakkaselta, sateenvarjolla. Paleltaa! Päätelmä: Sateenvarjo on kelvoton ja joutaa roskikseen.

**Esimerkki 3.** Ihminen saa flunssan. Hän ottaa antibioottia ja paranee viikossa. Hän päättää, että lääke paransi. Todellisuudessa antibiootti ei tehoa viruksiin. Flunssa parani omia aikojaan. Flunssan oireita aiheuttavat tuhannet eri mikrobit, kemikaalit ja allergia, ja mihinkään näistä antibiootti ei tehoa..

## Tiede pyrkii totuuteen

Yksittäisen ihmisen kokemukset eivät ole ”tieteellisten tutkimusten mukaisia”.

Jos tieteellisesti todistetaan antibiootin hyöty flunssassa, tehdään kaksoissokkouttaminen. Siihen osallistuu 200 henkilöä, ja jokaisen diagnoosi on varmistettu. Antibiootteja flunssan hoidossa ON tutkittu ja ne on tehottomiksi todettu.

Tieteeseen kuuluvat puolueettomuus ja pyrkimys totuuteen. Homeopatian hyötyä ei ole todistettu tieteellisesti. Asiaa on tosissaan, aidosti tutkittu! Mutta tyhjästä on paha nyhjäistä.

Uskomushoitajien kannattajat väittävät, että niihin asennoidutaan tieteessä enakkoluuloisesti torjuen.



Totuuden tavoittaminen ei ole suoraviivaisen tien kulkemista. Aleksis Joensuu akvarelli Portaat

Oikeassa tieteellisessä ajattelussa ei suhtauduta mitenkään. Asenteilla ei ole merkitystä.

Epätieteellisessä toiminnassa kerätään ja julkistetaan vain sellaista aineistoa, joka vahvistaa omia luuloja ja omia tavoitteita.

Janne Valkeeniemi-kirjassa päähenkilö huomasi tieteellisen vilpin, johon hänen rakastettunsa osallistui. Totuuden merkityksestä syntyi erimielisyys, joka tuhosi ihmisuhteen. Jannelle totuus tieteessä oli pyhä.

Ristiriita oli traaginen. Rakkaus ei sitä voittanut. Janne kärsi ja nainen kärsi.



Tutkimustyö näyttää kuivakkaalta, mutta sitä se ei ole.





Mustikalla ja puolukalla on terveydellisiä vaikutuksia. Mutta miten tehdään tieteellinen tutkimus niin, että vertailtavana valmisteena on lume-puolukka tai lume-mustikka? Niiden pitäisi näyttää marjoilta ja maistua marjoilta, ja silti ne olisivat "ei-mitään", eli plasebo.

## Plasebo parantaa

Psykiatrisella osastolla oli potilas, joka sai voimakkaita ahdistuneisuuskohtauksia. Häntä oli kauan, useiden vuosien ajan hoidettu rauhoittavilla lääkkeillä.

Osastolla hän taas ahdistui ja halusi lääkettä. Hänelle annettiin tabletti oksatsepamia, tehokasta bentsodiatsepiinia.

Pari minuuttia tabletin nielämisen jälkeen hän rauhoitui ja oli okei. Saiko hän hyvää lääkehoitoa? Tavallaan.

Kyseessä oli plasebovaikutus, ainoastaan plasebovaikutus!

### Lääke auttoi ennen kuin se vaikutti

Oksatsepaami vaikuttaa hitaasti. Menee ainakin puoli tuntia ennen kuin se potilasta hyödyttää. Lääketehtas Orion informoi Opamoxista unilääkkeenä: "Otetaan tunti ennen nukkumaan menoa".

Sitä paitsi, kaikki tabletit imeytyvät vasta suolistosta. Tällä potilaalla tabletti oli vielä mahalaukussa, kun hän jo huomasi parantuvansa. Lääke ei ehtinyt imeytyä elimistöön.

Usein potilaan saaman lääkkeen vaikutusta luullaan lääkkeen aikaansaamaksi, kun todellisuudessa kyseessä on, kuten tässäkin tapauksessa, plasebo. Potilas olisi saanut yhtä hyvän avun kalkkitabletista tai C-vitamiinista, joka ei ole missään tekemisissä oireilun kanssa.

### Plasebo, lumelääke tabletteina

Plasebo-tabletissa ei ole vaikuttavia kemiallisia aineita. Se sisältää jotain hyödytöntä

ja turvallista, vaikkapa hienoksi jauhettua sahanpurua, jonka päällä on kuori.

Fazerin Ranskalaiset pastillit, nykyään nimeltään Avec, olisivat mainioita plasebotabletteja, jos potilas ei puraisemalla saisi selville, ne ovatkin täyttä tavaraa, hyvää suklaata.

Ulkonäöltään erilaisia plasebo-tabletteja on olemassa, koska vertailuvalmisteina lääketutkimuksissa niiden täytyy näyttää samalta kuin tutkittavat lääkkeet.





Tarina jatkui. Mummo esitteli kotikaupunkinsa nähtävyyksiä. Aleksis Joensuun akvarelli "Kaksin talviken kaunihimpi."

## VR connecting people

# Mummon matkaseikkailu

### OSA 3. PEOPLE

Pendolinossa uninen tunnelma vaihtui tyrmistykseen, kun Mummo heitettiin junan kyydistä hankeen synkän korven keskelle. Joku kanssamatkustaja soitti Iltasanomiin ja esitti tapausta etusivun uutiseksi. "Ei uutisarvoa."

Toinen soitti 112:een, ja sai kuulla: "Raideliikenteen ongelmat eivät ole päteviä syitä hälytystehtäville."

"Mutta se voi palettua sinne!"

"Onko maahanmuuttaja?"

"Ei, kun, mutta..." Klik. Puhelu katkaistiin.

Mummolla ei ollut hätää. Hän oli kävellyt ihmisten ilmoille ja koputteli punaisen talon ulko-ovea.

Kukaan ei tullut avaamaan. Maaseudun perinteiseen ta-

paan Mummo meni sisään. Nenään tulvahti kodikas tuoksu. Viileässä eteisessä säilytettiin talviomenoita.

Mummo avasi oven sisätiloihin. Huoneessa istui harmaahiuksinen mies keinu- tuolissa, punertava villatakki yllään ja Reino-tossut jalassa. Yhdellä vilkaisulla tekee analyysin, luotettava henkilö. Hän oli selkä tulijaan päin ja katsoi televisiosta mustavalkoista elokuvaa, jossa ei ollut tekstitystä. Kovalla äänellä näyttelijät puhuivat suomea.

Tarkkanäköinen Mummo huomasi kuulolaitteet miehen molemmissa korvissa. Hän kiersi miehen eteen näyttätymään. Mies hätkähti ja laitto äänenvoimakkuuden hiljaiselle.

- Anteeksi! Päivää! En halua häiritä elokuvan katselua.

- Ei se mitään. Olen nähnyt

tämän monta kertaa, mies sanoi häkeltymättä kuin konsanaan henkilö, jonka tupaan tupsahtaa muutama mummo päivässä.

- Minä, tuota, jäin junasta tuossa vähän matkan päässä, Mummo selitti.

- Ihanko totta... Eihän täällä ole ollut seisakettakaan moniin vuosiin.

- Nyt on. Se otettiin uudelleen käyttöön, varta vasten minulle.

### Hyvät kahvit pikavauhdilla

Samana tien Mummo kertoi lyhyesti ja täsmällisesti tarinansa, jota talon isäntä kuunteli tehden lyhyitä huomautuksia "Ohhoh" ja "Kappas mokomaa" ja Voi hyvänen aika".

- Varmaan olette väsynyt.

Otetaan takki pois ja käynte istumaan. Kelpaako kahvi? Hetkessä se tulee.

Mummon nyökkäyksen puolivälissä isäntä jo singahti keittiön puolelle. 10 sekunnin kuluttua hän ilmestyi takaisin olohuoneeseen kantaen tarjottimella kahden hengen kahvikalustoa.

- Sepä kävi nopsasti, Mummo lausahti miehen asetellessa kuppeja ja kermakkoja pöydälle.

- Kun tietää mitä tekee, ei tunaroi.

Nyt Mummo ei sanonut mitään, mutta ajatteli: "Tässä taitaa olla mies minun maakuuni."

Mies katosi taas keittiöön, josta kuului pieniä kahahduksia ja kilahduksia. Hän tuli takaisin kahvikannun ja mikrossa lämmittämiensä korvapuustien kera.





Aleksi Joensuun akvarelli ”Hyvän parisuhteen jälkeen leskeksi jääneet löytävät helpommin uuden ihmisen”.

- Olet sinä tehokas! Mies minun makuuni! Mummolta pääsi.

- Anteeksi, kuulolaite reistailee. Vaihdan just patterin. Mitä sanoit?

- Sanoin että korvapuustit ovat minun makuuni.

### Diili miehen kanssa

Mies oli hyvällä tuulella kuin olisi vuosia istunut keinuolissa odottamasta tätä vierasta. Mummo liverteli kuin 20-vuotiaana neitona. Varmuuden vuoksi hän puhui tavallista kovemmalla äänellä ja selkeästi artikuloiden.

Molemmat olivat tehokkaita kommunikoimaan. Elämän pääasiat tulivat kerrotuksi

kolmanteen korvapuustiin päästessä. Heillä oli kaikenlaista yhteistä. Suunnilleen saman verran ikävuosia. Kumpikin oli leski. Mummo kuvailei nykyistä elämänmuotoaan. Mies kertoi myös olevansa eläkkeellä, mutta ei aivan kokonaan. Harvakseltaan hän ajoi taksia, esimerkiksi kun koulukyytiin tarvittiin tuuraajaa. Mummo innostui:

- Onko sinulla auto?

- Käydäänkö katsomassa? Autotalli on tuossa vieressä.

Mummo oli riehakkaalla tuulella, ja lähti iloisesti autoon tutustumaan. Autotallin ovet avautuivat jollain kaukosäätimellä, ja valot sisällä syttyivät. Syvänpunainen Mercedes Benz loisti

ja säteili silmissä. Johtotähti heijasteli valoja kuin kristalli. Mykistymisen päätyttyä Mummo huokasi:

- Meillä ei ollut koskaan Mersua, mutta Väinö sanoi että ainoa oikea Mersu on tuollainen, jossa on etulamppu pystyssä. Eikös tämä ole sellainen?

- No on, vuosimalli 1975. Tosin, kyllä niillä toisillakin pääsee, vaatimaton omistaja vastasi.

- Voisitko...viedä minut tänään...

- sinne lastenlasten luokse? 180 kilometriä. Täytyyhän Mummon perille päästä.

- Minulla on rahaa eväänä. En pyydä mitään talkookyytiä. Hetkinen! Kelpaako

sinulle raha, vai pitääkö olla kortti?

Jos mies olisi totellut sydämensä ääntä, hän olisi halannut Mummoa. Ehkä... joskus toiste. Nyt hän vain nauroja ja lupasi viedä perille.

Maaailmanhistoriassa ei koskaan aikaisemmin ole 180 kilometrin matka tuntunut 20 kilometriltä. Ja harvoin ihmisten ajantaju heittää niin että 2 tuntia on puoli tuntia.

Perillä Mummo esitteli Eskon miesystävänään. Se ei ollut juksua. Tarina nimittäin jatkuu, ja pitkään. VR Connecting people on totisinta totta.





Kamppailulajissa eivät selitykset aina paina. Bagheera löyttää Shere Khania Teneriffan kissoissa. Aleksis Joensuu kuva 2019.

## Urheilun pötyhöpöä

Pötyhöpö on Jyrki Joensuu antama nimitys, joka kielenkäytössä korvaa sanan **paskanjauhanta**. Amerikassa valheellisesta tai umpiyhmästä asiasta sanotaan bullshit, häränpaska.

Suomeksi se on käännetty hevonpaskaksi. Käännös on asiasisällöltään virheellinen.

Häränpaska on hahmoton läjä, ämpärillinen ruskeaa puuroa maahan mäiskäistynä. Hevonpaska sen sijaan koostuu siisteistä, tennispalloa pienemmistä palloista. Paskat ovat selvästi erilaisia! Tällainen paskojen analysointi on kirjaimellista paskanjauhantaa.

Sana ”paskanjauhanta” herättää maku- ja hajuvaikutelmia, jotka häiritsevät älyllistä pohdiskelua. Pötyhöpö on kaunis sana. Amen.

Synaptorissa julkaisemme harkitusti pötyhöpöä. Lukijat herkistyvät huomaamaan pötyhöpön, kun heille sitä muussa mediassa totuutena tarjotaan.

### Urheilijan kulttuurishokki

Pötyhöpöä on eri muotoja. Naisjääkiekkoilija Caroline Shaunessyä haastateltiin. Suomessa viitisen kuukautta asuneelta yhdysvaltalaiselta kysyttiin kulttuurishokista.

- Yksi asia tekee minut hulluksi. Kun avaan ovia, joudun käyttämään aina molempia käsiäni. Näin ei ole Yhdysvalloissa.

- Täällä lukko täytyy ensin avata ja sitten ovea täytyy työntää, Shaunessy sanoo ja elehtii molemmilla käsillään.

- Huoneesta ei pysty myöskään lähtemään yhtä kättä käyttäen. Jos pidät jotain sylissä, se on pakko ensin laskea maahan ja avata sitten ovi. Se tekee minut hulluksi.

”Se tekee minut hulluksi!” That makes me mad! ”Hullu” tässä on kuin huudahdus: ”Toihan on ihan hullua!” Kyseessä on voimakas ärsyntyminen.

### Urheilu-uutisten pötyhöpö

Caroline Shaunessyn kulttuurishokin aiheutti vaikeus kulkea suomalaisissa ovi-aukoissa. Niissä ovet täytyy avata omin käsin. Hän ei ole vammaisurheilija, kätetön tai yksikäntinen. Hänen verensä saa kiehumään, kun suomalaista ovea avatessa on pakko

laskea ostokassi lattialle, jotta saa käännetyksi oven kahvaa.

Carolinen valitus herättää huolen huonosta fyysisestä kunnosta. Olen nähnyt monien vanhojen mummojen pääsevän kassi kädessä ovista sisään ja ulos.

Niin pientä asiaa ole, että se ei urheilussa ylittäisi uutiskynnystä. Kanadassa pelattiin jääkiekkoa. Suomessa pelistä uutisoitiin: ”Suomalainen laukaisi kiekon tolppaan!” Kumilätyskä singahti kentälle eikä maaliin. Tieto oli **kolmipalstaisen otsikon arvoisen** täällä 10 000 km päässä katastrofin tapahtumapaikalta.

Yksi pötyhöpön muoto on merkityksettömän asian **paisuttaminen**.



# Suurteoksen painos myydään loppuun

Janne Valkeeniemi Lääkäri, ihminen kirjassa on 680 sivua.

Ei pidä kauhistua suurta sivumäärää.

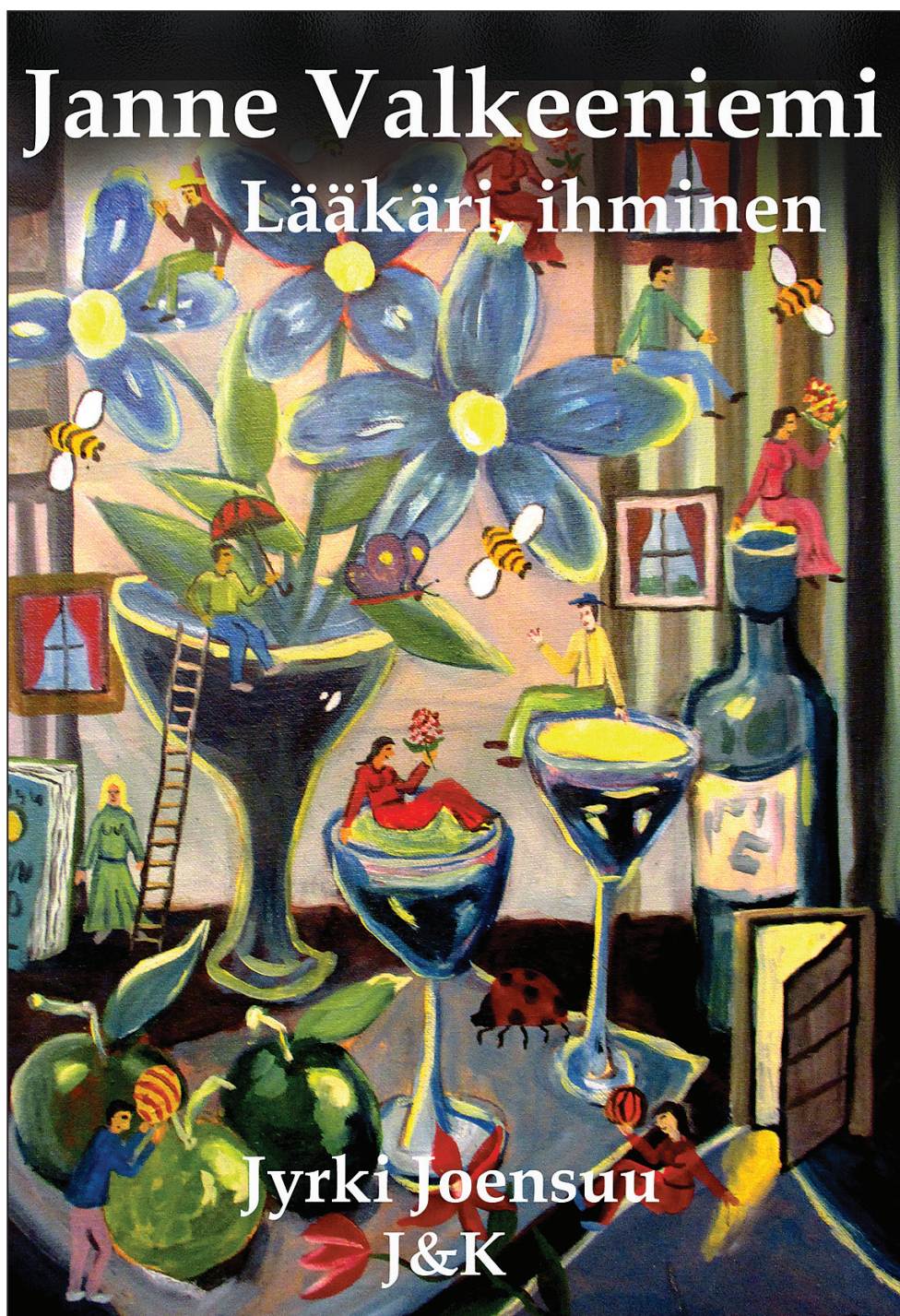
Tekstityyppi on selkeää, ja sanat ja lauseet soljuvat.

Lukijalle energiaa antaa myös nauraminen monta kertaa.

Tekijä poisti teoksen tavallisten kirjakauppojen myynnistä 2019.

Verkkokaupassa sujuvasti  
35 euroa toimituskuluineen

<https://www.jannevalkeeniemi.fi/tilaukset>



**Kirja on ainutlaatuinen teos.**

Siinä on vika: Siitä saa upeita kokemuksia ja tietoa, vain jos sen lukee.

Sopiva annos Valkeeniemeä on 1 luku päivässä. Kuukaudessa kirja on luettu, ja saa aloittaa lukemisen uudestaan. On kuulemma kolmannella lukemisella parasta!

## Vakavaa sisältöä

Kirjassa käsitellään ajankohtaisia lääketieteellisiä aiheita:  
Psykiatrian nykyinen tilanne  
Masennuksen hoidon menetelmät  
Paniikkihäiriön hoitaminen  
Kriittisyys läikehoitoja kohtaan  
Hoitohenkilön persoonan merkitys

## Miehen ja naisen suhteet

Rakkaus, joka voittaa kaiken, paitsi Jannen vaatimusta tieteen rehellisyydestä  
Uskottomuus, joka on kestettävissä  
Parisuhde ilman rakkautta  
Rakkaus avioliiton ulkopuolella  
Myönteinen suhtautuminen seksiin

## Huumori

Kirjassa on noin 500 ”vitsiä”  
Poliisi vie sairaalan päivystävän lääkärin alastomana  
terveyskeskuksen päivystykseen  
Päivystävä lääkäri pidätetään  
rehjuisena 10 km päässä sairaalasta,  
kun häntä luullaan rosvoksi  
Psykiatri ja hänen entinen potilaansa saattavat sairaalat kaaokseen hakkerioimalla tietojärjestelmän

## Päähenkilön ristiriitaisuus

Valkeeniemi on älykäs, laajasti osaava, luotettava  
Valkeeniemi on hölmö  
Hän on ammatillisesti huippu  
Valkeeniemi töpeksii yksityiselämässään  
Valkeeniemi pitäytyy faktoissa  
Valkeeniemi irrottelee fantasioissa  
Valkeeniemi pitää itsensä kunnossa ja ryyppää liikaa

## Erno Paasilinna kirjassa

Yksinäisyys ja uhma: On elettävä elämä, josta syntyy kirjailija.  
Jyrki Joensuu hoiti ensi kertaa potilaita mielisairaanhoidajan sijaisena vuonna 1969.  
Joensuu vastaanotti potilaita erikoislääkärinä psykiatrian poliklinikalla 31.12.2019.

Joensuulla on myös 5 muuta ammattia. Hänen elämästään riittää aineksia kirjoihin.